ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ)
ΤΗΣ 22ας ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1983 [1]

SA Roquette frères
κατά Office national interprofessionnel des céréales (ONIC)
(αίτηση του Conseil d'État της Γαλλικής Δημοκρατίας για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Επιστροφές λόγω παραγωγής αμύλου αραβοσίτου»

Υπόθεση 311/82

Περίληψη

Γεωργία — Κοινή οργάνωση αγορών — Σιτηρά — Επιστροφές λόγω παραγωγής αραβοσίτου μεταποιημένου σε άμυλο — Υπολογισμός — Αναφορά στην τιμή κατωφλίου και στην τιμή προμηθείας — Εφαρμοστέες τιμές — Τιμές που ισχύουν κατά την ημέρα μεταποιήσεως του αραβοσίτου

(Κανονισμός του Συμβουλίου 1132/74· κανονισμός της Επιτροπής 2012/74, άρθρο 2, παράγραφος 3)

Το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 1132/74 σχετικά με τις επιστροφές λόγω παραγωγής αμυλοειδών προϊόντων, πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι η επιστροφή λόγω παραγωγής που χορηγείται στον αραβόσιτο, ο οποίος μεταποιείται σε άμυλο, ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου και της τιμής προμηθείας, βάσει της τιμής που ισχύει κατά την ημέρα μεταποιήσεως του αραβοσίτου.

Στην υπόθεση 311/82,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Conseil d'État της Γαλλικής Δημοκρατίας προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

SA ROQUETTE FRÈRES, ανώνυμης εταιρείας γαλλικού δικαίου, με έδρα στο Lestrem (Pas-de-Calais),

και

OFFICE NATIONAL INTERPROFESSIONNEL DES CÉRÉALES (ONIC),

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία και το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1974, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 1132/74, σχετικά με τις επιστροφές λόγω παραγωγής αμυλοειδών προϊόντων,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

συγκείμενο από τους P. Pescatore, πρόεδρο τμήματος, O. Due και K. Bahlmann, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: S. Rozès
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας και οι παρατηρήσεις που κατατέθηκαν δυνάμει του άρθρου 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ, συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Ο κανονισμός 120/67 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1967, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των δημητριακών (JO, σ. 2269), περιείχε για τα διάφορα σιτηρά όπως ο αραβόσιτος, ένα σύστημα τιμών, όριζε δε ιδίως

— ετήσιες ενδεικτικές τιμές, οι οποίες δημοσιεύονται πριν από τις χειμερινές σπορές προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους παραγωγούς να προγραμματίσουν τα καλλιεργητικά τους σχέδια,

— τιμή παρεμβάσεως, σε σχέση με την ενδεικτική τιμή, με την οποία οι αρμόδιοι εθνικοί οργανισμοί υποχρεούνται να αγοράζουν τα σιτηρά που τους προσφέρονται,

— τιμή κατωφλίου, στου οποίου το επίπεδο πρέπει να φέρεται η τιμή των εισαγομένων προϊόντων μέσω μιας μεταβλητής εισφοράς.

Λόγω όμως της ιδιάζουσας καταστάσης στην αγορά αμύλων, και κυρίως της

ανάγκης να διατηρηθούν στη διομηχανία ανταγωνιστικές τιμές σε σχέση με τις τιμές των προϊόντων υποκαταστάσεως, κρίθηκε επιβεβλημένο να διασφαλισθεί ότι τα προϊόντα βάσεως που χρησιμοποιούνται από τη διομηχανία αυτή, μεταξύ των οποίων ο αραβόσιτος, να μπορεί να τα έχει στη διάθεσή της σε τιμή κατώτερη από αυτήν που προκύπτει από την εφαρμογή του συστήματος εισφορών και κοινών τιμών, μέσω επιστροφών λόγω παραγωγής.

Κατά συνέπεια, το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 120/67 προέβλεψε επιστροφή λόγω παραγωγής, κυρίως για τον αραβόσιτο που χρησιμοποιείται από τα αμυλοποιεία για την παρασκευή αμύλου.

Οι κανόνες εφαρμογής σχετικά με την επιστροφή κατά την παραγωγή, οι προϋποθέσεις για την καταβολή της και το ύψος της καθορίστηκαν από τον κανονισμό 371/67 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1967, περί καθορισμού των επιστροφών λόγω παραγωγής αμύλων και quellmehl (JO 174, σ. 40).

Στον κανονισμό αυτό, το Συμβούλιο έκρινε ότι η ακριβής εκτίμηση της καταστάσεως που προέκυπτε από το επίπεδο των κοινών τιμών και του ανταγωνισμού μεταξύ, αφενός μεν, του αμύλου αραβοσίτου, του αμύλου όρυζας και του αμύλου γεωμήλων, αφετέρου δε, των χημικών προϊόντων υποκαταστάσεως, οδηγούσε στον καθορισμό της επιστροφής σε ύψος τέτοιο που η τιμή του αραβοσίτου που χρησιμοποιείται από τα αμυλοποιεία να επαναφερθεί σε 6,80 λογιστικές μονάδες ανά 100 κιλά, ποσό που εξασφάλιζε, εξάλλου, κατάλληλη ισορροπία στη χρήση του μαλακού σίτου και στη χρήση του αραβοσίτου. Κατά συνέπεια, το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 371/67 προέβλεψε ότι από 1ης Ιουλίου 1967 τα κράτη μέλη θα χορηγούσαν, κυρίως για τον αραβόσιτο που προορίζεται για την παραγωγή αμύλου, επιστροφή λόγω παραγωγής ίση προς τη διαφορά, ανά 100 κιλά, μεταξύ της τιμής κατωφλίου του αραβοσίτου και 6,80 λογιστικών μονάδων.

Στον κανονισμό 1060/68, της 24ης Ιουλίου 1968, περί ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής των κανονισμών 367/67 και 371/67 όσον αφορά την επιστροφή λόγω παραγωγής, η οποία χορηγείται για τον αραβόσιτο που μεταποιείται σε πλιγούρι και σιμιγδάλι και για τον αραβόσιτο και μαλακό σίτο που μεταποιούνται σε άμυλο και quellmehl (JO L 179, σ. 38), η Επιτροπή αναφέρει ότι το Συμβούλιο είχε διαπιστώσει με τον κανονισμό 371/67 ότι, λαμβανομένων υπόψη των σχέσεων που καθιερώνονται ανάμεσα στις τιμές παραγωγής των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή αμύλων και της δυνατότητας υποκαταστάσεως μεταξύ των δύο αυτών προϊόντων, έπρεπε να διατηρηθεί κάποια εξισορρόπηση ανάμεσα στις τιμές τους. Επειδή για το άμυλο γεωμήλων είχε προβλεφθεί σύστημα προκαταβολής της επιστροφής λόγω παραγωγής, η Επιτροπή έκρινε ότι, προκειμένου να μην ευνοηθεί μια διομηχανία σε σχέση με μια άλλη, έπρεπε να γενικευθεί το σύστημα προκαταβολής των επιστροφών λόγω παραγωγής κυρίως για τον αραβόσιτο, πρώτη ύλη για την αμυλοποιία.

Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 1060/68, όταν ο παραγωγός αμύλου, ο οποίος κατέχει αραβόσιτο που προορίζεται για την παρασκευή αμύλου, υποβάλλει αίτηση και αποδεικνύει ότι ο αραβόσιτος βρίσκεται στους χώρους του ή υπό επίσημο έλεγχο, το κράτος μέλος, το οποίο οφείλει να χορηγήσει την επιστροφή λόγω παραγωγής, του την προκαταβάλλει μέχρι του ανώτατου ορίου της διαφοράς, ανά 100 κιλά αραβοσίτου, μεταξύ της τιμής κατωφλίου του αραβοσίτου κατά την αρχή της

περιόδου εμπορίας και 6,80 λογιστικών μονάδων.

Το άρθρο 2 του κανονισμού προβλέπει ότι η χορήγηση της προκαταβολής εξαρτάται από την παροχή εγγυήσεως εκ μέρους του παραγωγού αμύλου περί της μεταποιήσεως του αραβοσίτου σε άμυλο και ότι το κράτος μέλος καταβάλλει στον παραγωγό αμύλου τις προκαταβολές εντός ανωτάτης προθεσμίας 30 ημερών από την ημέρα κατά την οποία προσκομίζει την απόδειξη ότι ο αραβόσιτος βρίσκεται στους χώρους του ή υπό επίσημο έλεγχο.

Το άρθρο 3 του κανονισμού 1060/68 ορίζει ότι η επιστροφή λόγω παραγωγής καταβάλλεται στον παραγωγό, λαμβανομένης υπόψη της τιμής κατωφλίου του αραβοσίτου, η οποία ισχύει κατά το μήνα της μεταποιήσεώς του, εντός 30 ημερών από της ημέρας κατά την οποία προσκομίζει την απόδειξη ότι ο αραβόσιτος μεταποιήθηκε.

Ο κανονισμός 371/67 καταργήθηκε από τον κανονισμό 1132/74 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1974, περί επιστροφών λόγω παραγωγής στους τομείς των σιτηρών και της όρυζας (JO L 128, σ. 24), ο οποίος άρχισε να ισχύει την 1η Αυγούστου 1974.

Όσον αφορά τις επιστροφές λόγω παραγωγής για τα άμυλα, το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού έχει προβλέψει ότι τα κράτη μέλη χορηγούν επιστροφή λόγω παραγωγής, συγκεκριμένα για τον αραβόσιτο που προορίζεται για την παρασκευή αμύλου, ίση προς τη διαφορά, ανά 100 κιλά, μεταξύ της τιμής κατωφλίου του αραβοσίτου και 8,20 λογιστικών μονάδων (και όχι πλέον 6,80 λογιστικών μονάδων).

Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 2012/74 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1974, περί λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 1132/74 σχετικά με τις επιστροφές λόγω παραγωγής για τα αμυλώδη προϊόντα (JO L 209, σ. 44), όρισε ότι οι επιστροφές λόγω παραγωγής καταβάλλονται στον παραγωγό αμύλου αραβοσίτου όταν αποδεικνύει ότι ο αραβόσιτος έχει τεθεί υπό επίσημο έλεγχο από τον αρμόδιο οργανισμό που ορίζεται από τα κράτη μέλη και όταν δηλώνει ότι είναι έτοιμος να παράσχει, αν του ζητηθούν, όλα τα αναγκαία στοιχεία για τον έλεγχο αυτό.

Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, η επιστροφή λόγω παραγωγής καθορίζεται λαμβανομένης υπόψη της τιμής κατωφλίου, η οποία ισχύει την ημέρα που γίνεται δεκτή η αίτηση περί θέσεως του αραβοσίτου υπό επίσημο έλεγχο και καταβάλλεται το αργότερο εντός 30 ημερών από της ημέρας που γίνεται δεκτή η αίτηση. Το ποσό της επιστροφής προσαρμόζεται αργότερα, κατά περίπτωση, ανάλογα με την τιμή κατωφλίου που ισχύει κατά το μήνα της μεταποιήσεως.

Η εταιρεία Roquette frères, η οποία εδρεύει στο Lestrem (Pas-de-Calais), έθεσε υπό επίσημο έλεγχο, πριν από την 1η Αυγούστου 1974, αραβόσιτο, ο οποίος μεταποιήθηκε μόλις τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο του ίδιου έτους. Σύμφωνα με τον κανονισμό 1060/68, η εταιρεία έλαβε, πριν από την 1η Αυγούστου 1974, προκαταβολές επιστροφών, οι οποίες είχαν υπολογιστεί ανάλογα με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου των 160,65 λογιστικών μονάδων ανά τόνο και της τιμής προμηθείας των 68 λογιστικών μονάδων ανά τόνο.

Από 1ης Αυγούστου 1974, η τιμή κατωφλίου κατήλθε στις 106,60 λογιστικές μονάδες ανά τόνο, ενώ η τιμή προμηθείας, δυνάμει του άρθρου 1 του κανονισμού 1132/74, ανήλθε από 68 σε 82 λογιστικές μονάδες ανά τόνο.

Για τον αραβόσιτο που είχε τεθεί υπό έλεγχο πριν από την 1η Αυγούστου 1974 και είχε μεταποιηθεί αργότερα, η εταιρεία Roquette έκρινε ότι οι επιστροφές λόγω παραγωγής έπρεπε να αντιστοιχούν στη διαφορά μεταξύ της νέας τιμής προμηθείας των 106,60 λογιστικών μονάδων και της παλιάς τιμής εφοδιασμού των 68 λογιστικών μονάδων, ενώ ο αρμόδιος εθνικός οργανισμός, το Office national interprofessionnel des céréales (ONIC), αποφάσισε να

λάβει υπόψη τη νέα τιμή προμηθείας των 82 λογιστικών μονάδων.

Το Tribunal administratif της Lille, με απόφαση της 22ας Απριλίου 1980, απέρριψε την αίτηση της εταιρείας Roquette, με την οποία ζητούσε να καταδικασθεί το ONIC να της καταβάλει ποσό 3 615 399,50 φράγκων, ως επιστροφές λόγω παραγωγής για μεταποιήσεις αραβοσίτου σε άμυλο, οι οποίες είχαν πραγματοποιηθεί τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο 1974. Το Tribunal administratif έκρινε «ότι επειδή γενεσιουργός αιτία της επιστροφής είναι η παραγωγή του αμύλου, το ποσό της εν λόγω επιστροφής πρέπει να καθορίζεται ανάλογα με τις τιμές κατωφλίου και προμηθείας, οι οποίες ισχύουν κατά την ημέρα της μεταποιήσεως, έστω και αν οι προκαταβολές που έχουν εγκριθεί στον παραγωγό έχουν υπολογισθεί βάσει προηγουμένων τιμών».

Η εταιρεία Roquette, στις 22 Ιουλίου 1980, άσκησε ενώπιον του τμήματος διαφορών του Conseil d'État της Γαλλικής Δημοκρατίας αναίρεση κατά της αποφάσεως του Tribunal administratif της Lille.

Τα υποτμήματα 2 και 6 του ανωτέρω τμήματος, δικάζοντα από κοινού, θεώρησαν ότι η επίλυση της διαφοράς εξαρτάται από το αν το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74 επιβάλλει να λαμβάνονται υπόψη και οι δύο μεταβολές των τιμών κατωφλίου και προμηθείας ή μόνον η μεταβολή της τιμής κατωφλίου, και, στην τελευταία αυτή περίπτωση, αν το άρθρο 2, παράγραφος 3, συμβιβάζεται με τις διατάξεις του κανονισμού 1132/74.

Κατά συνέπεια, αποφάσισε, στις 15 Οκτωβρίου 1982, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, να αναβάλει την έκδοση οριστικής αποφάσεως μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί της ερμηνείας και του κύρους του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74.

Η απόφαση του τμήματος διαφορών του Conseil d'État πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 9 Δεκεμβρίου 1982.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ, γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν στις 23 Φεβρουαρίου 1983 η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από το νομικό της σύμβουλο Jean-Claude Séché, και στις 3 Μαρτίου 1983 η εταιρεία Roquette, εκπροσωπούμενη από τον Paul-François Ryziger, δικηγόρο Παρισιού.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση της γενικής εισαγγελέως το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Με διάταξη της 20ής Απριλίου 1983, το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού διαδικασίας, αποφάσισε να αναθέσει την εκδίκαση της υποθέσεως στο δεύτερο τμήμα.

II — Γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου

Η *εταιρεία Roquette*, αναιρεσείουσα στην κυρία δίκη, δηλώνει ότι δεν αγνοεί ότι η απόφαση που εκδόθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 1982 από το πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου (Maizena, 5/82), είναι ιδιαίτερα δυσμενής γι' αυτήν· εντούτοις, εμμένει να επανεξετασθεί το ζήτημα.

Συγκεκριμένα, αφενός μεν η σκέψη 16 της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1977 (Hoffmann's Stärkefabriken, 2/77, Recueil σ. 1375) προδικάζει επί της ουσίας υπέρ της αναιρεσείουσας στην κυρία δίκη· αφετέρου δε, δεν γίνεται αντιληπτό, γιατί υπήρξε ανάγκη να τροποποιηθεί ο κανονισμός 2012/74 από τον κανονισμό 10/75

της Επιτροπής, της 31ης Δεκεμβρίου 1974 (JO L 1, 1975, σ. 24), αν ο πρώτος κανονισμός είχε ευθύς εξαρχής την έννοια που του αποδίδει η Επιτροπή.

Το ζήτημα είναι, στην πραγματικότητα, ζήτημα μεθόδου ερμηνείας. Πράγματι, είναι απολύτως πιθανό ότι η Επιτροπή είχε υποπέσει σε σφάλμα κατά τη σύνταξη του κανονισμού 2012/74· υπερισχύει όμως το γράμμα της διατάξεως. Δεν είναι δυνατό, οι επιχειρηματίες να προβαίνουν σε υποθέσεις για τις απόκρυφες προθέσεις της Επιτροπής.

Ο κανονισμός 2012/74 επιβάλλεται να ερμηνεύεται κατά την έννοια ότι η τιμή προμηθείας που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την επιστροφή, η οποία ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου και της τιμής προμηθείας, είναι η τιμή η οποία ίσχυε την ημέρα της θέσεως υπό έλεγχο. Η Επιτροπή ήταν εξουσιοδοτημένη να εκδώσει τον υπό κρίση κανονισμό στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της είχαν παραχωρηθεί από το άρθρο 5 του κανονισμού 371/67 και από το άρθρο 26 του κανονισμού 120/67.

Η *Επιτροπή* διαπιστώνει ότι τα πραγματικά περιστατικά της προκειμένης υποθέσως είναι εντελώς ίδια με αυτά της υποθέσεως 5/82 (Maizena), επί της οποίας το Δικαστήριο έχει αποφανθεί με απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1982. Το ζήτημα που έχει τεθεί στο Δικαστήριο στις δύο υποθέσεις εμφανίζεται ουσιαστικά το ίδιο, με την επιφύλαξη τριών διαφορών ως προς τον τρόπο, κατά τον οποίο έχουν υποβληθεί τα ερωτήματα· το περιεχόμενο της απαντήσεως του Δικαστηρίου στα ερωτήματα που είχαν υποβληθεί στην υπόθεση 5/82 είναι ευρύτερο από το περιεχόμενο του ερωτήματος περί ερμηνείας, το οποίο είχε υποβάλει το Conseil d'État, σαφώς, όμως, παρέχει πλήρη απάντηση.

Προκειμένου περί του κύρους του κανονισμού 2012/74, όπως τον έχει ερμηνεύσει το Δικαστήριο, αποδεικνύεται σαφώς από την απόφαση 5/82 ότι δεν αμφισβητείται. Στη σκέψη 23, συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έχει, πράγματι τονίσει ότι «από την εξέταση του ερωτήματος που έχει υποβληθεί δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι αν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της επιστροφής οι τιμές που ισχύουν κατά την ημέρα της μεταποιήσεως του αραβοσίτου, αυτό αντιβαίνει προς το κοινοτικό δίκαιο».

Τα ερωτήματα που έχουν υποβληθεί από το Conseil d'État επιβάλλουν τις ακόλουθες απαντήσεις:

1. Τόσο υπό το κράτος της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως που ίσχυε μέχρι τις 31 Ιουλίου 1974, όσο και υπό το κράτος της κανονιστικής ρυθμίσεως που ίσχυε μετά την ημερομηνία αυτή, η επιστροφή λόγω παραγωγής, η οποία χορηγείται στον αραβόσιτο που μεταποιείται σε άμυλο, ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου και της τιμής προμηθείας, όπως ισχύουν κατά την ημέρα μεταποιήσεως του αραβοσίτου.

2. Από την εξέταση του ερωτήματος που υποβλήθηκε από το Conseil d'État δεν έχουν προκύψει στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος του κανονισμού 2012/74 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1974, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 1132/74 σχετικά με τις επιστροφές λόγω παραγωγής για τα αμυλώδη προϊόντα.

III — Προφορική διαδικασία

Οι διάδικοι στην κυρία δίκη και η Επιτροπή παραιτήθηκαν από το δικαίωμά τους να αναπτύξουν προφορικές παρατηρήσεις κατά τη συνεδρίαση που είχε οριστεί για τις 30 Ιουνίου 1983.

Η γενική εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 7ης Ιουλίου 1983.

Σκεπτικό

1 Με απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 1982, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, το Conseil d'État της Γαλλικής Δημοκρατίας υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία και, επικουρικά, ως προς το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1974, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 1132/74 σχετικά με τις επιστροφές λόγω παραγωγής αμυλοειδών προϊόντων (JO L 209, σ. 44).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του ανωτέρω δικαστηρίου μεταξύ της εταιρείας Roquette frères και του Office national interprofessionnel des céréales (ONIC) και που αφορά προσφυγή, με την οποία ζητείται η καταβολή ποσού 3 615 399,50 γαλλικών φράγκων ως επιστροφές λόγω παραγωγής αμύλου αραβοσίτου για μεταποιήσεις αραβοσίτου οι οποίες είχαν πραγματοποιηθεί τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο 1974.

3 Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Roquette είχε θέσει υπό την επίβλεψη των αρχών πριν από την 1η Αυγούστου 1974, αραβόσιτο, ο οποίος μεταποιήθηκε τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο του ίδιου έτους. Η διαφορά προέκυψε από το γεγονός ότι κατά την ίδια περίοδο επήλθε ταυτόχρονη τροποποίηση του επιπέδου τιμών που καθορίζουν το ύψος της επιστροφής, δηλαδή της τιμής κατωφλίου και της αποκαλούμενης τιμής «προμηθείας», που καθορίστηκε με το άρθρο 1 του κανονισμού 1132/74 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1974, περί επιστροφών λόγω παραγωγής στους τομείς των σιτηρών και της όρυζας (JO L 128, σ. 24), των οποίων η διαφορά προσδιορίζει το ποσό της επιστροφής. Ενώ κατά την κρίσιμη περίοδο είχε μειωθεί η τιμή κατωφλίου, ο ανωτέρω κανονισμός αύξησε από 1ης Αυγούστου 1974 την τιμή προμηθείας από 6,80 σε 8,20 λογιστικές μονάδες ανά 100 χιλιόγραμμα.

4 Για τον προσδιορισμό του ποσού της επιστροφής ο ONIC έλαβε υπόψη τη μεταβολή και των δύο τιμών. Η Roquette δεν αμφισβητεί ότι η προσαρμογή γίνεται ανάλογα με την τιμή κατωφλίου, αλλά παρατηρεί ότι ο κανονισμός 2012/74 της Επιτροπής (του οποίου το άρθρο 2, παράγραφος 3, προβλέπει προσαρμογή της επιστροφής ανάλογα με τις μεταβολές «της τιμής κατωφλίου» που επέρχονται μεταξύ της θέσεως υπό επίβλεψη και της μεταποιήσεως) δεν περιέχει παρόμοια

πρόβλεψη ως προς ενδεχόμενες μεταβολές της τιμής προμηθείας. Θεωρεί, κατά συνέπεια, ότι η επιστροφή πρέπει να υπολογίζεται ανάλογα, αφενός μεν της τιμής κατωφλίου που ισχύει κατά τη μεταποίηση, αφετέρου δε της τιμής προμηθείας που ισχύει κατά τη θέση υπό επίβλεψη.

5 Για την επίλυση της διαφοράς αυτής το Conseil d'État ζητεί από το Δικαστήριο, πρώτον, να ερμηνεύσει το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74 και, επικουρικώς, να κρίνει κατά πόσο η διάταξη αυτή συμβιβάζεται με τον κανονισμό 1132/74 του Συμβουλίου, σε περίπτωση που προκύψει ότι για τον προσδιορισμό του ποσού της επιστροφής πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο η μεταβολή της τιμής κατωφλίου.

6 Όπως έχει δεχτεί το Δικαστήριο με την απόφασή του της 15ης Δεκεμβρίου 1982, σε ουσιαστικά όμοια υπόθεση (5/82, *Hauptzollamt Krefeld* κατά *Maizena GmbH,* Συλλογή 1982, σ. 4601), η κοινοτική ρύθμιση των επιστροφών λόγω παραγωγής αμύλου από αραβόσιτο, στηρίζεται στον κανονισμό 120/67 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1967, περί κοινής οργανώσεως αγορών στον τομέα των δημητριακών (JO σ. 2269), ο οποίος έχει θεσπίσει την αρχή της επιστροφής.

7 Η αρχή αυτή εφαρμόστηκε για πρώτη φορά με τον κανονισμό 371/67 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1967, περί καθορισμού των επιστροφών λόγω παραγωγής αμύλων και quellmehl (JO L 174, σ. 40) και με τον κανονισμό 1060/68 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 1968, περί ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής των κανονισμών 367/67 και 371/67, όσον αφορά την επιστροφή λόγω παραγωγής, η οποία χορηγείται για τον αραβόσιτο που μεταποιείται σε πλιγούρι και σιμιγδάλι και για τον αραβόσιτο και μαλακό σίτο που μεταποιούνται σε άμυλο και quellmehl (JO L 179, σ. 38). Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 371/67 όριζε ότι η επιστροφή που χορηγείται στον αραβόσιτο ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου ανά 100 κιλά αραβοσίτου και εγγυημένης τιμής προμηθείας 6,80 λογιστικών μονάδων. Κατά τον κανονισμό 1060/68, στον παραγωγό αμύλου καταβαλλόταν προκαταβολή της επιστροφής (άρθρα 1 και 2, παράγραφος 4) εντός προθεσμίας 30 ημερών από την ημέρα που θα υπέβαλλε σχετική αίτηση και θα προσκόμιζε την απόδειξη περί θέσεως υπό τελωνειακή επίβλεψη του αραβοσίτου που προοριζόταν για την

παραγωγή αμύλου, η δε προκαταβολή υπολογιζόταν λαμβάνοντας υπόψη την τιμή κατωφλίου που ίσχυε στην αρχή της περιόδου εμπορίας, ενώ η επιστροφή (άρθρο 3) υπολογιζόταν λαμβάνοντας υπόψη την τιμή κατωφλίου που ίσχυε κατά την ημέρα μεταποιήσεως του αραβοσίτου σε άμυλο και καταβαλλόταν εντός προθεσμίας 30 ημερών από την ημέρα που ο παραγωγός θα προσκόμιζε την απόδειξη ότι το δημητριακό έχει μεταποιηθεί. Το σύστημα που προβλεπόταν από τους ανωτέρω κανονισμούς ίσχυσε μέχρι την 31η Ιουλίου 1974, από την 1η δε Αυγούστου 1974 αντικαταστάθηκε από το σύστημα των κανονισμών 1132/74 και 2012/74.

8 Ο κανονισμός 1132/74 του Συμβουλίου διαφέρει από τον κανονισμό 371/67, καθόσο προβλέπει ότι η επιστροφή εφεξής ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου για 100 χιλιόγραμμα αραβοσίτου και εγγυημένης τιμής προμηθείας 8,20 λογιστικών μονάδων. Ο κανονισμός 2012/74 της Επιτροπής τροποποίησε τις λεπτομέρειες εφαρμογής της επιστροφής καταργώντας το σύστημα προκαταβολών και ορίζοντας στο άρθρο 2 ότι η επιστροφή υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την τιμή κατωφλίου που ισχύει κατά την ημέρα της θέσεως υπό τελωνειακή επίβλεψη υπό την επιφύλαξη προσαρμογής σε περίπτωση μεταβολής της τιμής αυτής πριν από τη μεταποίηση του αραβοσίτου σε άμυλο.

9 Πρέπει να σημειωθεί ότι για τον προσδιορισμό του ύψους της τιμής κατωφλίου, η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της επιστροφής, τόσο το άρθρο 3 του κανονισμού 1060/68, όσο και το άρθρο 2 του κανονισμού 2012/74, στην πραγματικότητα αναφέρονται στην ίδια ημερομηνία. Προβλέποντας, πράγματι, στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 του κανονισμού 2012/74 ότι η επιστροφή «προσαρμόζεται εκ των υστέρων κατά περίπτωση ανάλογα με την τιμή κατωφλίου που ισχύει κατά το μήνα της μεταποιήσεως», η διάταξη αυτή λαμβάνει επίσης υπόψη κατά τρόπο αποφασιστικό το ύψος της τιμής κατωφλίου που ισχύει κατά την ημέρα της μεταποιήσεως.

10 Ως προς την τιμή προμήθειας, καίτοι αληθεύει ότι πριν τεθεί σε ισχύ ο κανονισμός 10/75 της Επιτροπής, της 31ης Δεκεμβρίου 1974, περί τροποποιήσεως του κανονισμού 2012/74 περί των λεπτομερειών εφαρμογής, όσον αφορά τις επιστροφές λόγω παραγωγής στον τομέα των δημητριακών και της όρυζας (JO L 1, 1975, σ. 24), το κοινοτικό δίκαιο δεν είχε ρυθμίσει ρητά το ζήτημα των πρακτικών αποτελεσμάτων των μεταβολών της τιμής αυτής που επέρχονται μεταξύ του χρόνου της θέσεως του αραβοσίτου υπό επίβλεψη και του χρόνου της μεταποιήσεώς του, από το σύνολο των διατάξεων περί επιστροφών λόγω παραγωγής αμύλου που ισχύουν από το 1967, προκύπτει ότι η επιστροφή αυτή υπολογίζεται βάσει της τιμής κατωφλίου η οποία ισχύει κατά την ημέρα της μεταποιήσεως. Πράγματι, σε αντίθεση με την τιμή κατωφλίου, η οποία ποικίλλει κάθε μήνα,

και για την οποία ήταν, επομένως, αναγκαίο να διατυπωθεί με τον κανονισμό 2012/74 επιφύλαξη προσαρμογής της, η τιμή προμηθείας καθορίζεται από το Συμβούλιο για αόριστο χρόνο και παραμένει αμετάβλητη μέχρις ότου το Συμβούλιο αποφασίσει να την τροποποιήσει. Ελλείψει οιασδήποτε ρητής διατάξεως περί του ύψους της τιμής προμηθείας που πρέπει να εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της επιστροφής, η τιμή αυτή προσδιορίζεται προφανώς με αναφορά στην ίδια ημέρα που λαμβάνεται υπόψη για την τιμή κατωφλίου.

11 Κατά τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, η Roquette υποστήριξε ότι κατόπιν της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1977 (Hoffmann's Stärkefabriken, 2/77, Recueil σ. 1375), πρέπει να θεωρείται ότι η ημέρα, η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της επιστροφής είναι κατ' ανάγκη η ημέρα της θέσεως υπό τελωνειακή επίβλεψη.

12 Πρέπει, εντούτοις, να σημειωθεί ότι το χωρίο της αποφάσεως αυτής, το οποίο επικαλείται η Roquette, αναφέρει απλώς ότι σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1 και 3, του κανονισμού 2012/74 το ποσό της επιστροφής λόγω παραγωγής προσδιορίζεται και η επιστροφή καταβάλλεται κατά το χρόνο που ο δικαιούχος προσκομίζει την απόδειξη της θέσεως του βασικού προϊόντος υπό την επίβλεψη των αρχών. Λαμβάνοντας υπόψη την επιφύλαξη προσαρμογής της επιστροφής, η οποία αναφέρεται στο ίδιο άρθρο, από το χωρίο αυτό δεν συνάγεται κανένα στοιχείο υπέρ του ότι η ημέρα της μεταποιήσεως δεν είναι καθοριστική για τον προσδιορισμό του ποσού της επιστροφής.

13 Η Roquette συνάγει επίσης επιχειρήματα από το γεγονός ότι η Επιτροπή, με τον ανωτέρω κανονισμό της 10/75, τροποποίησε μεταγενέστερα το κείμενο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του κανονισμού 2012/74 για να έχει στο εξής εφαρμογή επί όλων των ποσών που προβλέπονται από τον κανονισμό 1132/74 του Συμβουλίου, έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνει ταυτόχρονα τις μεταβολές της τιμής κατωφλίου και της τιμής προμηθείας. Δεν κατανοείται γιατί ήταν αναγκαίο να τροποποιηθεί με τη διάταξη αυτή ο προηγούμενος κανονισμός αν ο κανονισμός αυτός είχε εξαρχής την έννοια που του αποδίδει ο ONIC και η Επιτροπή.

14 Από το σύστημα των εν λόγω κανονισμών και από τον οικονομικό τους στόχο προκύπτει ότι, προκειμένου να μπορούν οι παραγωγοί να πωλούν το άμυλο αρα-

δοσίτου σε τιμή ανταγωνιστική στην αγορά, η αναπροσαρμογή πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις τιμές που ισχύουν κατά το χρόνο της μεταποιήσεως και όχι κατά το χρόνο της θέσεως υπό επίβλεψη. Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτό ότι η λύση που δίνεται ρητά με τον κανονισμό 10/75, εμπεριέχεται ήδη σιωπηρά στις διατάξεις του κανονισμού 2012/74.

15 Στο πρώτο ερώτημα που υπέβαλε το Conseil d'État προσήκει, επομένως, η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η επιστροφή λόγω παραγωγής, η οποία χορηγείται για τον αραβόσιτο που μεταποιείται σε άμυλο, ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου και της τιμής προμηθείας, βάσει της τιμής που ισχύει κατά την ημέρα μεταποιήσεως του αραβοσίτου.

16 Ενόψει της απαντήσεως αυτής, στερείται αντικειμένου το επικουρικό ερώτημα σχετικά με το κατά πόσο συμβιβάζεται η ανωτέρω διάταξη με τον κανονισμό 1132/74.

Επί των δικαστικών εξόδων

17 Τα έξοδα, στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία κατέθεσε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κυρίας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 1982 το Conseil d'État της Γαλλικής Δημοκρατίας, αποφαίνεται:

Το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1974, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 1132/74 σχετικά με τις επιστροφές λόγω παραγωγής αμυλοειδών προϊόντων, πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι η επιστροφή λόγω παραγωγής που χορη-

γείται στον αραβόσιτο, ο οποίος μεταποιείται σε άμυλο, ισούται με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου και της τιμής προμηθείας, βάσει της τιμής που ισχύει κατά την ημέρα μεταποιήσεως του αραβοσίτου.

Pescatore Due Bahlmann

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Σεπτεμβρίου 1983.

Κατ' εντολή
του γραμματέα

H. A. Rühl

Κύριος υπάλληλος διοικήσεως

Ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος

P. Pescatore

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIMONE ROZÈS ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Το Conseil d'État της Γαλλικής Δημοκρατίας, με απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 1982 που κατατέθηκε στη γραμματεία στις 9 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασης ως προς την ερμηνεία και το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1974 [2].

I — Τα περιστατικά, από τα οποία ανέκυψε η ενώπιον του Conseil d'État διαφορά, είναι τα ακόλουθα:

Η εταιρεία Roquette έθεσε υπό επίβλεψη των αρχών αραβόσιτο πριν από την 31η Ιουλίου 1974, ημέρα λήξεως της περιόδου εμπορίας για το σιτηρό αυτό. Τον αραβόσιτο αυτό τον μεταποίησε σε αμυλώδη προϊόντα (άμυλο) μετά από την ημερομηνία αυτή, δηλαδή τον Αύγουστο και Σεπτέμβριο 1974.

Ο κανονισμός 1125/74 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1974 [3], όρισε την έναρξη της περιόδου εμπορίας του *αραβοσίτου* για την 1η Οκτωβρίου και τη λήξη της για τις 30 Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους. Για το τρέχον έτος, όμως, το άρθρο 2, του κανονισμού αυτού διατήρησε ως ημερομηνία έναρξης της περιόδου εμπορίας την 1η Αυγούστου 1974.

1 — Μετάφραση από τα γαλλικά.

2 — JO L 209 της 31. 7. 1974, σ. 44, κανονισμός περί λεπτομερειών εφαρμογής — όσον αφορά τις επιστροφές λόγω παραγωγής αμυλωδών προϊόντων — του κανονισμού 1132/74 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1974, περί επιστροφών λόγω παραγωγής στους τομείς των σιτηρών και της όρυζας, JO L 128 της 10. 5. 1974, σ. 24.

3 — JO L 128 της 10. 5. 1974, σ. 12· ο κανονισμός αυτός τέθηκε σε ισχύ την 1. 8. του ίδιου έτους.